

Sadjarstvo

Vremenska napoved za Slovenijo*

Danes bo sprva jasno, čez dan bo nastalo nekaj plitve kopaste oblačnosti. Na Primorskem bo pihala šibka burja, tudi v notranjosti Slovenije bo zapihal veter vzhodnih smeri. Najvišje dnevne temperature bodo od 19 do 23, na Primorskem do 25 °C.

Jutri bo sončno z nekaj koprenaste in plitve kopaste oblačnosti. V notranjosti Slovenije bo pihal šibak veter vzhodne do južne smeri. Najnižje jutranje temperature bodo od 5 do 11, ob morju okoli 14, najvišje dnevne od 21 do 26 °C.

Obeti V nedeljo bo sprva še delno jasno, popoldne se bodo pojavljale krajevne plohe in posamezne nevihte. V ponedeljek bo spremenljivo do pretežno oblačno. Občasno bodo krajevne padavine, ki bodo potovale proti vzhodu. Malo hladneje bo.

Vremenska slika Nad večjim delom Evrope je območje visokega zračnega tlaka. Od severovzhoda k nam priteka razmeroma suh zrak.

*Vir: ARSO, sredi, 10. maj 2024 ob 06:00

SVETOVANJE

Osrednjeslovenska, notranjska, gorenjska in primorska regija

Primož Štepic, dipl. ing. agr.
051 319 517, primoz.stepic@karsia.si

JV, posavska, zasavska, savinjska in koroška regija

Marjan Kragl, univ. dipl. ing. agr.
041 207 523, marjan.kragl@karsia.si

Podravska in pomurska regija

Drago Majcen, univ. dipl. ing. agr.
031 394 227, drago.majcen@karsia.si
Sandi Arnuš, inž. agr.
041 715 641, sandi.arnus@karsia.si

Marketing in razvoj

Andrej Kos, univ. dipl. ing. agr.
041 689 120, andrej.kos@karsia.si

Varstvo pečkarjev

Jablanov škrlup in pepelovka

V zadnjih dneh smo zabeležili kar nekaj močnih okužb z **jablanovim škrlupom**, ki lahko v tej razvojni fazi v slabo zaščitene nasadih povzročijo velike probleme. Varstvo izvajamo redno, ob upoštevanju prirastka, količini padavin in temperaturi ter lastnosti uporabljenih sredstev. Priporočamo kombinacijo dotikalnega in sistemčnega fungicida:

- **Syllit 400 SC v odmerku 1,9 L/ha** (190 mL/hL) ali **Merpan 80 WDG v odmerku 1,88 kg/ha** (188 g/hL) +
- **Domark 100 EC v odmerku 0,4 L/ha** (40 mL/hL), ki ima, kot triazolni fungicid, dobro stransko delovanje tudi na **jablanovo pepelovko**.

Uši

Ob dvigu temperatur se bodo močnejše pričele pojavljati listne uši, tako zelena **jablanova uš**, kot tudi **mokasta jablanova uš**, **krvava uš** pa je prisotna v sadovnjakih, kjer je bil zaznan njen pojav že v lanskem letu in že počasi migrira po drevesih navzgor.

Za zatiranje omenjenih **uši** (razen krvave uši) svetujemo uporabo sistemčnega insekticida:

- **Mospilan 20 SG v konc. 0,04 %** (40 g/hL ali 0,4 kg/ha pri 2 vmk oz. največ 0,6 kg/ha pri 3 VKM = višinski meter krošnje drevesa). To sredstvo bo učinkovito tudi za druge škodljivce, kot so **zavijači lupine sadja**, **listni duplinarji** in **stenice**.
- **Pirimor 50 WG v konc. 0,075 %** (75 g/hL ali največ 0,75 kg/ha) predvsem za zatiranje **krvave uši**, zatira pa tudi vse ostale vrste uši. Pri uporabi tega sredstva moramo upoštevati to, da je njegovo delovanje učinkovito pri temperaturah nad 15 °C, kajti le takrat pride do sproščanja učinkovine. Pri škropljenju svetujemo porabo vode med 400 in 600 L/ha, seveda ob dodatku dobrega močila, kot je **Nu-Film-Premium** v **odmerku 30 mL/hL**.

Rdeča sadna pršica

Pojav tega škodljivca lahko pričakujemo ob dvigu temperatur. Za zatiranje svetujemo uporabo akaricidov, kot je:

- **Kanemite SC v odmerku 0,625 L/ha/1vmk**. To pomeni odmerek 1,25 L/ha pri višini dreves 2 m in odmerek 1,875 L/ha pri višini dreves 3 m.

Opomba: odmerki za 10 ali 100 L (hL) vode so prilagojeni na porabo vode 1.000 L/ha. VKM pomeni višinski meter krošnje drevesa.

Primarna pega škrlupa na plodiču

Syllit 400 SC in Domark 100 EC

Krvava uš

Mospilan 20 SG in Kanemite SC

Posebni ukrepi na pečkarjih

Preprečevanje mrežavosti plodov

Letošnja pozeba je na plodičih povzročila poškodbe, ki se sedaj kažejo v obliki **plutastih zarastlin na povrhnjici**. Te se bodo z debelitvijo plodov večale in seveda nižale kvaliteto. Za omilitev tega pojava in redno preprečevanje mrežavosti plodov lahko uporabite fitoregulator:

- **Novagib** (GA4+7) v odmerku **0,25-0,5 L/ha** v času do stadija T, ko plodiči dosežejo premer 40 mm. V eni sezoni ga lahko uporabimo do 4-krat.

Posledica pozebe

Zmanjšanje vegetativne rasti poganjkov

Pred nami je drugi termin uporabe fitoregulatorjev za **zaviranje rasti poganjkov**. Sredstvo omeji podaljševanje internodijev, posledično spodbuja boljšo diferenciacijo ter zmanjšuje pojav **hruševega bakterijskega ožiga**, na katerega pa nima neposrednega učinka. Za ta ukrep priporočamo uporabo sredstva:

- **Kudos** v odmerku **1,25 kg/ha**. Sredstva ne mešati s foliarnimi gnojili na osnovi kalcija, magnezija in železa, saj lahko zmanjšajo njegovo učinkovitost. V primeru, da ima voda za škropljenje trdoto več kot 15 °dH (srednje trda voda), priporočamo za mehčanje le-te uporabo posebnega sredstva **Aquascope** v odmerku **200-250 mL/hL**. Prav tako je potrebno upoštevati vsaj 3 dnevni razmik med škropljenjem z giberelini kot je **Novagib**, saj se v nasprotnem primeru izniči njihovo delovanje.

Novagib

Aquascope in Kudos

Foliarna prehrana pečkarijev

Prehrana s kalcijem in fosforjem

V tej intenzivni fazi debeljenja je dodajanje hranil, kot sta **kalcij** in **fosfor**, zelo pomembno. Kalcij vpliva na trdoto plodov in preprečuje nastanek grenke pegavosti, fosfor pa pospeši delitev celic ter deluje kot energija za drevo, še posebej v primeru hladnih tal. Za ta ukrep priporočamo dodajanje naslednjih foliarnih gnojil:

Kalcijeva foliarna gnojila:

- **Protifert Kalcij** eko v odmerku **2,5 L/ha** (250 mL/hL) ali
- **YaraVita Stopit** v odmerku **5 L/ha** (500 mL/hL);

Fosforna foliarna gnojila:

- **Karsia Fosfor** NOVO v odmerku **3-5 L/ha** (300-500 mL/hL) ali
- **Hascon M10AD** v odmerku **3-5 L/ha** (300-500 mL/hL), ki pa poleg fosforja vsebuje še kalij in nekaj mikrohranil.

Omenjena sredstva se med seboj mešajo, v primeru kombinacije s sredstvi za varstvo rastlin pa je potrebno predhodno narediti test kompatibilnosti.

Opomba: odmerki za 10 ali 100 L (hL) vode so prilagojeni na porabo vode 1.000 L/ha. VKM pomeni višinski meter krošnje drevesa.

Debelitev plodičev

YaraVita Stopit in Protifert Kalcij

Karsia Fosfor in Hascon M10AD

Varstvo koščičarjev

Varstvo češenj

Vlažno vreme je ugodno za razvoj **češnjeve listne pegavosti** na češnjah. Za preventivno zatiranje te bolezni lahko uporabite fungicid **Syllit 400 SC** (karenca 14 dni) **v odmerku 1,9 L/ha (190 mL/hL)** ali **Merpan 80 WDG** (karenca 3 dni) **v odmerku 2,25 kg/ha (225 g/hL) oz. 0,75 kg/ha na 1 VMK**.

Na zgodnjih sortah je potrebno biti pozoren na pojav **češnjeve muhe**, njeno prisotnost pa lahko spremljamo s pomočjo rumenih lepljivih plošč. V fazi spremembe barve plodov iz zeleno v rumeno, lahko uporabite sistemski insekticid **Mospilan 20 SG** (karenca 14 dni) **v odmerku 375 g/ha (3,7 g/10 L oz. 37 g/hL)**, ki pa bo zatrl tudi **marmorirano smrdljivko** in ima stransko delovanje na **listne uši**.

V ekološki pridelavi se za zatiranje omenjenega škodljivca lahko uporabi tudi biotični insekticid **Naturalis** (karenca 0 dni) **v odmerku 2,0 L/ha (200 mL/hL)**. Sredstvo se v eni sezoni lahko uporabi do 5-krat, škropljenje pa je potrebno ponoviti po vsakih padavinah večjih od 10 L/m².

Češnjeva listna pegavost

Syllit 400 SC in Merpan 80 WDG

Varstvo breskev

Na zgodnjih sortah breskev bo potrebno zatirati **breskovega zavijača** in **molja**. Za ta ukrep lahko izbirate med insekticidi:

- **Delegate 250 WG v odmerku 300 g/ha (30 g/hL)** ali
- **Laser Plus** **v odmerku 250 mL/ha (25 mL/hL)** ali
- **Lepinox Plus** **v odmerku 1,0 kg/ha (100 g/hL)** ali
- **Ecodian CM** **v odmerku 2.000-2.500 dispenzerjev/ha** ki pa je metoda konfuzije samo za **breskovega zavijača**.

Češpljev zavijač

Varstvo sliv in češpelj

Pojav **češpljevega zavijača** je letos zaradi trenutno nižjih temperatur zmeren, vendar je vseeno potrebno izvesti njegovega zatiranje. Prav tako se pojavljajo tudi **listne uši**. Priporočamo uporabo naslednjih insekticidov:

- **Delegate 250 WG v odmerku 300 g/ha (30 g/hL)** za zatiranje **češpljevega** in **sadnega zavijača** ali
- **Mospilan 20 SG v konc. 0,025-0,04 (2,5-4 g/10 L oz. 25-40 g/hL)**, za zatiranje **listnih uši**.

Opomba: odmerki za 10 ali 100 L (hL) vode so prilagojeni na porabo vode 1.000 L/ha. VMK pomeni višinski meter krošnje drevesa.

Lepinox Plus 10 g in Laser Plus 12,5 mL

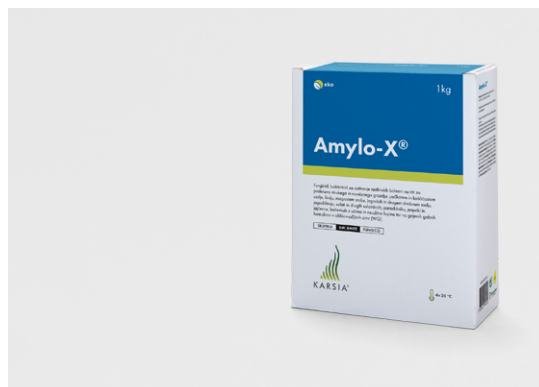
Varstvo koščičarjev

Varstvo pred gnilobami

Plodovi koščičarjev so v vlažnem vremenu podvrženi okužbam s sadnimi gnilobami - monilijami. Za preventivno varstvo pred temi boleznimi lahko do 6-krat letno uporabite biotični fungicid **Amylo-X** ^{eko} (karenca 0 dni) **v odmerku 1,25-2,5 kg/ha** (125-250 g/hL).

Monilija

Amylo-X

Folairna prehrana koščičarjev

Za hitrejši razvoj in dozorevanje

Fosfor je hranilo, ki pospešuje število celic, zato so plodovi trdnjši in bolj odporni, **kalcij** prav tako poviša trdoto in tudi okusnost plodov, **kalij** pa pospeši dozorevanje in dvigne suho snov - sladkorje.

Idealno gnojilo na osnovi **fosforja** in **kalija** je **Hascon M10AD** **v odmerku 3-5 L/ha** (300-500 mL/hL), ki ga uporabljamo izmenično s kalcijevim foliarnim gnojilom **Protifert kalcij** ^{eko} **v odmerku 2-2,5 L/ha** (200-250 mL/ha).

Dodajanje aminokislinskih pripravkov, kot sta **Protifert LMW** ^{eko} **v odmerku 3,5 L/ha** (350 mL/hL) ali **Drin** **v odmerku 0,8-1,7 L/ha** (0,8-1,7 L/hL) izboljša fiziološko stanje drevesa in poveča učinkovitost hranil.

Uporaba foliarnega gnojila **Goëmar BM86** ^{eko} **v odmerku 3 L/ha** (300 mL/hL), ki je na osnovi morskih alg, deluje tudi kot **antioksidant**, zato so plodovi dalj časa obstojni, kar bo seveda aktualno pri zgodnjih sortah češenj.

Češnja

Hascon M10AD in Goëmar BM86

Opomba: odmerki za 10 ali 100 L (hL) vode so prilagojeni na porabo vode 1.000 L/ha. VKM pomeni višinski meter krošnje drevesa.

Splošna priporočila

Izboljšanje oprijemljivosti in preprečevanje spiranja škropilne brozge

Z dodajanjem močil **zmanjšamo površinsko napetost kapljic in s tem povečamo pokrovnost in oprijemljivost škropilne brozge**, še posebej na rastlinah, ki imajo na listih voščen popr in dlačice. Sredstva na osnovi terpenov - smol, dodatno naredijo poseben film, ki **preprečuje odtekanje in spiranje škropilne brozge** zaradi padavin.

V ta namen priporočamo, da vsaki škropilni brozgi vedno dodate močilo/lepilo **Nu-Film-Premium** v odmerku **30 mL/100 L**. Sredstvo je dovoljeno tudi v ekološki pridelavi.

Nu-Film-Premium

Optimiziranje kislosti škropilne brozge

S tem ukrepom dosežemo optimalno delovanje insekticidov, predvsem tistih iz skupine piretroidov in spinosinov ter na osnovi *Bacillus Thuringiensis*. Prav tako se podaljša razpolovna doba nekaterih fungicidov ter v večini primerov prepreči neskladje ali inkompatibilnost med posameznimi sredstvi. Optimalno kislost dosežemo s posebnimi sredstvi, kot sta:

- **pH minus v odmerku 44-104 mL/100 L vode**, ki zniža kislost vode za škropljenje na pH <6,5, kar je optimalno ali
- **Aquascope v odmerku 200-250 mL/100 L vode**, ki zniža kislost na optimum, poleg tega pa tudi zniža trdoto vode, preprečuje penjenje in deluje kot močilo.

pH minus in Aquascope

Ukrepi v primeru stresa

V primeru **stresa**, ki je lahko posledica neugodnih vremenskih razmer, kot so **mráz, zmrzal, toča, poplava, suša, vročinski udar, slanost, prevelika ali premajhna jakost svetlobe, UV sevanje, veter, pomanjkanje hranil in fitotoksičnost, zaradi nepravilne uporabe sredstev za varstvo rastlin**, se poslužujemo uporabe sredstev na osnovi aminokislin in alg, ki umilijo ta stres.

- **Protifert LMW** v odmerku **3,5 L/ha** ali
- **Drin** v odmerku **0,8-1,7 L/ha** ali
- **Göemar BM86** v odmerku **3,0 L/ha**.

Protifert LMW, Drin in Göemar BM86

OPOZORILO: Vsa fitofarmaceutska sredstva je potrebno uporabljati varno, še posebej tista, ki so nevarna za čebele in pred uporabo vedno prebrati etiketo oziroma navodilo za uporabo, da ne pride do morebitne nevarnosti za uporabnika in okolje! Če se uporabljajo sredstva, ki so nevarna za čebele, se z njimi lahko škropi v času, ko so čebele v panjih, cvetoča podrast v nasadih pa mora biti pokošena ali na kakšen drug način odstranjena, pri škropljenju pa je potrebno zagotoviti, da ne pride do zanašanja na sosednje cvetoče kulture. Prav tako je potrebno upoštevati predpisane razdalje od voda 1. In 2. reda.

Podatki in nasveti v obvestilu so le informativnega značaja, morebitne napake pri pripravi obvestila niso izključene, zato je pred uporabo potrebno obvezno prebrati navodilo za uporabo!

Vsem uporabnikom svetujemo nakup sredstev preverjenega izvora, kajti le tako je zagotovljena izvorna kakovost, rok trajanja in učinkovitost.